

Poliisin ja koulujen yhteistyö -milloin ja miten yhteys poliisiin

Sisällys

Sisällys.....	2
1 Tiivistelmä	3
2 Johdanto	4
3 Poliisin toimenpiteet	5
3.1 Iän vaikutus yhteydenottoa harkitessa	5
3.2 Ilmoittaminen kiusaamistilanteista	5
3.3 Ankkuritoiminnan toimintaperiaatteet	6
4 Velvollisuus tehdä ilmoitus	6
5 Oikeus tehdä ilmoitus	6
6 Ilmoittaminen akuuteissa tilanteissa	7
6.1 Ilmoittaminen kielletyistä esineistä ja aineista	7
7 Yhteydenotto poliisiin kiireettömissä tilanteissa.....	8
7.1 Kiireetön tilanne – muu kuin rikosilmoituksen tekeminen	8
7.2 Kiireetön tilanne – rikosilmoituksen tekeminen	8
7.3 Konsultaatiot ja vihjeet	8
8 Ilmoittaminen sovitteluun	9
9 Taustatietolomake: mikä kuuluu koululle, mikä poliisille	9
Liite 1: Haltuun otetun esineen tai aineen palauttaminen ja hävittäminen	11

1 Tiivistelmä

RAPORTIN NIMI	Poliisin ja koulujen yhteistyö - milloin ja miten yhteys poliisiin
LAATIJAT	Poliisilaitosten kouluyhteistyön koordinaatioryhmän jäsenet
JULKAISUAJANKOHTA	2024
TOIMEKSIANTO	Poliisin ja koulujen välinen yhteistyö v. 2025
AVAINSANAT	Kouluyhteistyö, yhteydenpitokanavat, läsnäolo, ongelmanratkaisu
JULKISUUSASTE	Julkinen
TIIVISTELMÄ	<p>Julkaisun tarkoituksena on selkeyttää kouluyhteistyötä valtakunnallisesti. Julkaisussa kerrotaan milloin ja mistä asioista koululla on velvollisuus ja oikeus ilmoittaa viranomaiselle, sekä miten ilmoitus olisi parasta tehdä. Lisäksi se konkretisoi poliisikonsultaation ja ongelmanratkaisun käyttöalaa kouluissa. Tämän julkaisun teossa on hyödynnetty eri poliisilaitosten ohjeistuksia ja käytänteitä.</p>
SIVUJA	11 + liite (1)

2 Johdanto

Koulut ovat paikkoja, jossa kohdataan kaikki lasten ja nuorten ikäluokat ja luonnollisesti myös tässä yhteydessä ilmenevät haasteet. Poliisilain 1 §:ssä säädetään, että poliisi toimii perustehtävässään turvallisuuden ylläpitämisessä yhteistyössä mm. muiden viranomaisten kanssa ja koulut ovat tässä turvallisuustyössä keskeinen kumppani. Tätä poliisin ja koulujen yhteistyötä on tehty perinteisesti valtakunnallisesti eri tavoin ja erilaisilla voimavaroilla. On koettu tarpeellisenä selkeyttää koulun ja poliisin toimivaltoja ja rooleja, minkä vuoksi tämä julkaisu on laadittu.

Poliisi tulee v. 2025 olemaan entistä paremmin *tavoitettavissa* koulujen ongelmanratkaisutapauksissa ja *läsnä* virtuaalisten oppituntien kautta. Ensimmäinen tarkoittaa sitä, että koulut tavoittavat poliisin käytännön ongelmatilanteiden konsultaatioissa sujuvasti puhelimitse tai sähköpostilla ja tarvittaessa poliisi osallistuu fyysisestikin läsnäollessaan ongelmienratkaisuun. Jälkimmäinen, eli läsnäolo virtuaalisten oppituntien kautta tarkoittaa sitä, että kouluille tarjotaan mahdollisuus v. 2025 alkaen osallistua poliisin toteuttamiin virtuaalioppitunteihin ja poliisi tuottaa opettajille, huoltajille ja nuorille keskustelua tukevaa materiaalia mm. sosiaalisen median kanaviin. Em. toimenpiteiden tavoitteena on, että pidemmällä aikavälillä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö lisää myös poliisin ennalta estävän toiminnan tuloksellisuutta.

Toivotamme rauhallista kouluarkea ja tiivistä yhteistyötä kanssamme.

20.11.2024

Koulu yhteistyön koordinaatioryhmän jäsenet

Minna Väistö (Itä-Suomen poliisilaitos)

Tuulia Väisänen (Hämeen poliisilaitos)

Kaisamaria Holappa (Itä-Uudenmaan poliisilaitos)

Jarkko Kähkönen (Oulun poliisilaitos)

Jarmo Heinonen (Helsingin poliisilaitos)

3 Poliisin toimenpiteet

Poliisi on aina velvollinen ottamaan vastaan ilmoituksen epäilystä rikoksesta. Jokainen voi halutessaan tällaisen ilmoituksen tehdä. Ilmoituksen saatuaan poliisi ratkaisee mihin toimenpiteisiin se asiassa ryhtyy.

Kouluissa tapahtuviin kiusaamis-, sovittelu-, kaveruus-, poissaolo- tai muihin vastaaviin haasteisiin poliisi ei puutu, elleivät ne sisällä rikosepäilyjä.

Poliisilta voi aina kysyä neuvoa siitä, miten asioissa olisi parasta edetä.

3.1 Iän vaikutus yhteydenottoa harkitessa

Lähtökohtaisesti 1-3. luokkalaisten rikollisten tekojen käsittelyyn koulujen keinot ovat ensisijaisia. Tarvittaessa tulisi harkita matalalla kynnyksellä lastensuojeluilmoituksen tekemistä. Koulujen harkitessa kuitenkin rikosilmoituksen tekemistä, on hyvä arvioida oppilaan ikää, kehitystasoa ja mahdollisia erityisvaikeuksia sosiaalisissa suhteissa ja käyttäytymisessä. Teon arviointiin vaikuttaa laajempi kokonaisuus. Tärkeää on tarkastella muun muassa onko tekoon liittynyt pidempiäaikaista toiselle vahingollista toimintaa (kiusaamista) tai muiden kanssa jatkuvia konflikteja, jotka ovat voineet myötävaikuttaa tapahtumaan.

Kaikissa poikkeamatilanteissa, joissa on kyse lapsista ja nuorista, on oleellista tunnistaa, onko kyseessä tahallinen teko vai vahinko.

Alle 15-vuotiaan tekemiä rikollisissa teoissa ei suoriteta esitutkintaa kuin poikkeustapauksissa. Ne tapaukset on lueteltu esitutkintalain 3 luvun 5 §:ssä: kun alle 15-vuotiaan epäillään syyllistyneen rikolliseen tekoon, toimitetaan tarvittaessa esitutkinta sen selvittämiseksi, onko tekoon ollut osallisena 15 vuotta täyttäneitä. Lisäksi tarvittaessa toimitetaan esitutkinta asianomistajan pyynnöstä teolla menetetyn omaisuuden saamiseksi takaisin tai hänen vahingonkorvausoikeutensa toteuttamiseksi, menettämisseuraamuksen edellytysten selvittämiseksi tai epäiltyyn kohdistettavien lastensuojelutoimenpiteiden tarpeen tai muun epäillyn etuun liittyvän selvittämistarpeen vuoksi. Esitutkinnan toimittamiseen alle 15-vuotiaan tekemäksi epäillyn rikollisen teon johdosta vaikuttavat erityisesti teon vakavuus ja törkeys sekä teolla aiheutetun vahingon suuruus. Mitä vakavammasta teosta on kyse, sitä tärkeämpää on osallisten ja tapahtumien selvittäminen (esim. 14-vuotias myy koulussa huumausaineita) ja vastaavasti mitä lievemmästä teosta on kyse, sitä pienempi tutkintaintressi on (esim. alle 15 vuotiaan tekemä yksittäinen pahoinpitely koulun pihalla ilman asianomistajalle aiheutuneita vakavampia vammoja). Tutkinnanjohtajalla on harkintavalta em. seikkojen suhteen.

3.2 Ilmoittaminen kiusaamistilanteista

Vastuu turvallisesta oppimisympäristöstä kuuluu lain mukaan koululle. Jos koulun omat keinot eivät riitä kiusaamisen ratkaisemiseksi, voi poliisia konsultoida asiassa muiden ratkaisujen löytämiseksi.

Kiusaaminen voi olla myös rikos tai rikollinen teko, josta voi tehdä rikosilmoituksen. Poliisilla on myös velvollisuus kirjata tietoonsa saamansa rikosepäily. Koulukiusaamisen tultua poliisin tietoon, saattaa poliisi virran puolesta laatia asiassa rikosilmoituksen ja asiaa tutkitaan esitutkinnassa.

Kiusaamiseksi mielletään runsas joukko tekoja, jotka eivät aina täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Teot ovat vakavia eikä niitä saa väheksyä. Tällaisia tekoja ovat esim. eristäminen, vähättely, aliarvioiminen, nimittely, yllyttäminen itsemurhaan sekä erilaiset ilmeet, eleet ja merkit, joilla halvennetaan toista. Tällöin puhutaan henkisestä väkivallasta. Mainitut teot vaarantavat helposti lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen ja niistä voidaan lastensuojelulain velvoittamana tehdä lastensuojeluilmoitus. Henkinen väkivalta voi joissain tapauksissa täyttää rikoslain 21 §:ssä säädetyn pahoinpitelyn tunnusmerkistön.

3.3 Ankkuritoiminnan toimintaperiaatteet

Ankkuritoiminnan tavoitteena on nuorten rikoskierteen katkaisu mahdollisimman varhain moniammatillisen yhteistyön muodoin (edustajat yleensä poliisista, sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimesta) sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Kyseessä on moniviranomaistoiminto, missä poliisi on yhtenä asiantuntijana mukana muiden joukossa, kyse ei ole siis esitutunnasta. Ankkuritoiminta on vapaaehtoista perustuen nuoren ja vanhempien suostumukseen.

Lisätietoja Ankkuritoiminnasta löytyy osoitteesta www.ankkuritoiminta.fi.

4 Velvollisuus tehdä ilmoitus

Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstöön kuuluvalla on salassapidon estämättä velvollisuus tehdä ilmoitus sekä lastensuojelulle että poliisille, jos on tehtävässään saanut tiedon, jonka perusteella on syytä epäillä lapseen kohdistuvaa seksuaalirikosta tai tiettyjä henkeen tai terveyteen kohdistuvia rikoksia.

Ilmoitusvelvollisuuden alaisista seksuaalirikoksista on säädetty rikoslain 20 luvussa. Tietyillä henkeen ja terveyteen kohdistuvilla rikoksilla tarkoitetaan rikoslain 21 luvussa rikoksena rangaistavaksi säädettyjä tekoja, joista säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty Lastensuojelulain 25 § 3 momentissa.

Ilmoitusvelvollisuuden alainen rikos on esimerkiksi pahoinpitely, josta voi rangaistuksena seurata sakkoa tai vankeutta enintään kaksi vuotta.

Ilmoitusvelvollisuuden näkökulmasta ei iällä ole merkitystä, vaan teko ratkaisee. Poliisilta voi aina kysyä näkemystä siitä, onko tietoon tullut teko ilmoitusvelvollisuuden alainen.

Tärkeää on huomioida, että vaikka ilmoitusvelvollisuus poliisille koskee vain tietynlaisia rikoksia, niin opetustoimen henkilöstöä koskee kuitenkin lastensuojeluilmoitusvelvollisuus, joka on huomattavasti laajempi. Opetustoimen palveluksessa olevilla on velvollisuus ilmoittaa kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Kiireellisessä hätätilanteessa on jokaisella velvollisuus auttaa. Jos henki, terveys, omaisuus tai ympäristö on uhattuna, tulee tarvittaessa soittaa hätänumeroon 112.

5 Oikeus tehdä ilmoitus

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion sekä ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja valmentavan koulutuksen henkilöstöllä on salassapidon estämättä oikeus ilmoittaa poliisille, jos on tehtävässään saanut tietoja, joiden perusteella **on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi**.

Tässä ei ole määritelty väkivallan vakavuutta tarkemmin. Kyse on siitä, että tiedon saaneelle henkilölle on herännyt huoli tulevaisuudessa tapahtuvasta väkivallanteosta. Asiasta on säädetty mm. oppilas- ja opiskelijahuoltolain 23 § 4 momentissa.

Väkivallan uhkasta ilmoittaminen kuuluu vastuulliseen toimintaan, eikä tietojen luovuttamatta jättäminen saa johtua siitä, että lakia ei ole kirjoitettu ehdottoman velvoitteen muotoon.

Poliisia voi konsultoida siitä, ovatko tiedot sellaisia minkä perusteella olisi syytä ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin tai että tulisiko tapaus ilmoittaa poliisille. Ilmoituksen jälkeen poliisi ratkaisee mihin toimenpiteisiin se asiassa ryhtyy.

Kaikista rikosepäilyistä ei ole ilmoitusvelvollisuutta poliisille. Mikäli asiassa ei ole nimenomaista ilmoitusvelvollisuutta, voi tällöin käyttää omaa harkintaansa. On kuitenkin keskeistä tuntee oman alansa säätely siitä mitä tietoja ja millä perusteella niitä voi kulloinkin ja kenelle luovuttaa.

6 Ilmoittaminen akuuteissa tilanteissa

Kiireellisissä tilanteissa ainoa väylä on soittaa hätäkeskukseen (112) nopeimman avun saamiseksi. Hätäkeskus päivystää 24/7 ja sieltä vastataan aina. Tehtävät ohjautuvat lähimmälle poliisipartiolle.

Tällaisia tapauksia ovat:

- Käynnissä on toisten henkeä, terveyttä tai turvallisuutta vaarantava teko. Perehdy myös etukäteen oman koulusi turvallisuussuunnitelmaan
- Oppilas tuo kouluun aineen tai esineen, jonka hallussapito on kiellettyä. Esimerkiksi huumausaineeksi epäillyt aineet
- Kouluun, oppilaaseen tai henkilökuntaan kohdistuu uhkaus, mikä vaatii välittömiä toimenpiteitä. Esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai opetustilanteessa esitetty uhkaus vakavasta väkivallasta

Poliisin tulee tällaisissa tilanteissa aloittaa esitutkinnalliset toimenpiteet välittömästi.

6.1 Ilmoittaminen kielletyistä esineistä ja aineista

Kouluun ei saa tuoda *teräaseita, lyömäaseita, asejäljitelmiä (replika-aseet), leikkipyssyjä, muovikuula-aseita tai kemikaaleja* eikä muitakaan *vaaralliseksi katsottavia esineitä tai aineita*.

Huumausaineiden, huumaavien lääkeaineiden, ampuma-aseiden tai patruunoiden hallussapito ilman lupaa tai reseptiä on kiellettyä.

Opettajalla ja rehtorilla on *oikeus ottaa haltuun* toisen vahingoittamiseen tai uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet tarvittaessa voimakeinoin. On tärkeää kirjata: kuka otti esineen haltuun, milloin esine otettiin ja keneltä esine otettiin.

Haltuun otetut materiaalit on syytä toimittaa poliisille hävitettäväksi (ota yhteys omaan poliisilaitokseen), ellei niitä ole laillista luovuttaa huoltajalle tai täysi-ikäiselle oppilaalle.

Huoltajalle voidaan luovuttaa myös teräaseet tai muovikuula-aseet ym. jos:

- kyseessä pelkkä hallussapito
 - välineellä ei uhattu, vahingoitettu toista henkilöä tai omaisuutta
 - henkilö ei ole käyttäytynyt aggressiivisesti tilanteessa
 - hänellä ei ole aikaisempaa väkivaltataustaa
 - ja poliisin konsultaation jälkeen on saatu lupa luovuttaa esine huoltajalle
- Mikäli poliisi on antanut suostumuksen palauttaa esineen huoltajalle, kirjataan Wilma-lomakkeeseen suostumuksen antaneen poliisin nimi.
- Huoltajalle luovutettavia esineitä ja aineita säilytetään kolme kuukautta lukitussa paikassa, mikäli huoltaja ei nouda niitä ennen sitä. Kolmen kuukauden jälkeen esineet ja aineet voidaan hävittää todisteellisesti.
- Toisen vahingoittamiseen tai uhkailemiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito koulussa johtaa aina ilmoitukseen huoltajille. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus. Mikäli oppilaalla on ikää yli 15 vuotta, poliisi voi harkitessaan kirjoittaa asiassa rangaistusseuraamuksen

Ks. liite 1: Haltuun otetun esineen tai aineen palauttaminen ja hävittäminen

7 Yhteydenotto poliisiin kiireettömissä tilanteissa

Suosittelavaa kiireettömän poliisiyhteistyön sujuvoittamiseksi on, että sitä varten koulussa nimetään yhteys-henkilö(t) ja varahenkilö(t). Nimetty yhteyshenkilö vastaa poliisin kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tämä varmistaa poliisin resurssien oikean kohdentumisen ja selkeän tilannekuvan.

7.1 Kiireetön tilanne – muu kuin rikosilmoituksen tekeminen

Kiireettömiä tapauksia ovat muun muassa:

- Kiireettömät, koulussa tapahtuneet asiat, jotka vaativat ennalta estävän ryhmän työmuotoja tai erityisosaamista. Esimerkiksi kiusaamistapaukset, joita on jo koulussa tuloksetta yritetty selvittää
- Konsultaatiot – näissä yhteydenottokynnys on erittäin matalalla. Esimerkiksi kiireetön ilmoitus jos on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi. Asioista voidaan aina keskustella myös anonyymisti ja yleisellä tasolla ilman henkilötietojen luovuttamista
- Käynnissä olevat ilmiöt, esimerkiksi liittyen päihteidenkäyttöön
- Muut käytännön yhteistyöasiat

7.2 Kiireetön tilanne – rikosilmoituksen tekeminen

Rikosilmoitus on aina syytä tehdä niin, että se varmasti tulee poliisille perille ja että sen käsittely aloitetaan viipymättä. Sen vuoksi ilmoitus on syytä tehdä virallisia kanavia pitkin. Yksittäiselle henkilölle tehty ilmoitus saattaa jäädä kirjaamatta eikä siten tutkinta pääse alkamaan.

Mikäli poliisi käy paikan päällä hälytystehtävällä, niin yleensä poliisi kirjaa ilmoituksen viran puolesta. Mikäli tästä on epätietoisuutta, niin partion kanssa voi varmistaa menettelyn asiassa.

Rikosilmoituksen tekotapoja on useita:

- sähköisesti (ensisijainen) > www.poliisi.fi > valitse: tee rikosilmoitus
- kirjeitse tai käymällä poliisin toimipisteessä

Esitutinnan aloittamista varten poliisi tarvitsee mahdollisimman tarkan kuvauksen siitä, mitä on tapahtunut ja keitä asia koskee.

7.3 Konsultaatiot ja vihjeet

Poliisilaitoskohtaiset yhteystiedot konsultaatioita ja ongelmanratkaisutilanteiden käsittelyä varten saat omalta kouluasioita hoitavalta henkilöltä/henkilöiltä.

Poliisilaitoksilla on myös erikseen sähköposteja vihjeitä ja valvontapyyntöjä varten. Myös nämä yhteystiedot saat poliisilaitoksen nettisivuilta tai alueen kouluasioiden hoitajilta.

8 Ilmoittaminen sovitteluun

Sovittelu on maksuton palvelu, jossa rikoksen osapuolet voivat käsitellä rikoksesta uhrille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja. Sovittelussa voidaan sopia näiden haittojen hyvittämisestä puolueettomien sovittelijoiden välityksellä. Alaikäisten rikosasiat ovat useimmiten sovitteluun soveltuvia. Sovittelu edellyttää osallisten suostumusta. Sovitteluun vieni ei edellytä esitutkintaa tai oikeuskäsittelyä.

Poliisi pyrkii ohjaamaan sille tehtyjä rikosilmoituksia sovitteluun. Poliisille tehty rikosilmoitus voi siis ohjautua sovittelutoimiston ratkaistavaksi.

Konfliktitilanteet voi koulu tai asianosaiset itse viedä myös omatoimisesti sovittelutoimistoon, mikäli koulun vaikutusmahdollisuudet eivät ole riittäviä ja sovittelu katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Sovittelutoimistosta voi myös kysyä neuvoa matalalla kynnyksellä.

Alueellisten sovittelutoimistojen yhteystiedot, sovittelualoitelomakkeen ja tietoa sovittelusta ks. www.thl.fi.

9 Taustatietolomake: mikä kuuluu koululle, mikä poliisille

Konsultaatioissa valmistaudu vastaamaan alla olevien teemojen mukaisiin kysymyksiin (tapauskohtaisesti). Asioita kysytään asian tai nuoren kokonaistilanteen kartoittamiseksi sekä sen arvioimiseksi, millaisia vaikutuksia koulun toimenpiteillä on asiassa ollut sekä poliisin toimivallan ja toimenpiteiden arvioimiseksi. Huomioithan tietosuojan ja tietojenluovuttamiseen liittyvät lainsäädökset.

Onko koulu tehnyt **lastensuojeluilmoituksen**?

Millainen on kyseisen **koulun kiusaamisen vastainen suunnitelma**?

- onko toimittu sen mukaisesti?
- mitä toimenpiteitä on tehty kyseisessä tapauksessa?
- mitkä ovat olleet vaikutukset?
- onko koulu ollut yhteydessä sovittelutoimistoon?

Koulun **järjestyssäännöt**

- mitä kohtaa järjestyssäännöissä oppilas on erityisesti rikkonut?
- kuinka usein rikkomuksia on ollut?

Koulukohtainen **suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustietokustelun käyttämisestä** ja niihin liittyvistä menettelytavoista (opetuksen järjestäjällä, eli yleensä kunnalla, velvollisuus seurata toteutumista)

- millainen suunnitelma kyseisellä koululla on?
- onko edetty sen mukaisesti?
- mikä on ollut vaikuttavuus?

Mitä **kurinpito- ja puuttumiskeinoja** koulu on jo käyttänyt?

- kasvatustietokustelu
- siivousvelvoite
- oppilaan määrääminen poistumaan (oppitunti tai koulun tilaisuus)
- oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen
- oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään
- jälki-istunto
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen
- turvaamistoimenpiteet (oppilaan poistaminen tarvittaessa voimakeinoin)

- esineiden tai aineiden haltuunotto
- tavaroiden tarkastaminen

Millaisia **oppilashuollollisia** toimia on tehty?

- *koulukohtainen oppilashuoltoryhmä*
 - ilmiöihin puuttuminen (esim. vapetus)
 - ennaltaehkäisevä hyvinvointityö ym.
- *yksilökohtainen oppilashuolto*
 - terveydenhuolto-, kuraattori- ja psykologipalvelut
 - monialainen yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä
 - mitä sovittu
 - seuranta
 - vaikuttavuus

Liite 1: Haltuun otetun esineen tai aineen palauttaminen ja hävittäminen

esine tai aine	oppilaalle	huoltajalle	poliisille
vaate tms.	x		
kännykkä	x		
musiikkilaitte	x		
spray-maali		x	
makeiset, limut	x		
energiajuoma	x		
alkoholi		x	X jos välittämistä
tupakka		x	X jos välittämistä
sähkötupakka		x	X jos välittämistä
nuuska		x	X jos välittämistä tai enemmän kuin yksi torni
sytytin		x	
tulitikut		x	
piiput		x	
huumausaineet			x
lääkeaineet (luvattomat)			x
huumausaineiden käyttövälineet			x
teräaseet		x	x
asejäljitelmä		x	x
monitoimityökalu		x	x
muovikuula-ase		x	x
työkalut	x	x	x
lyömävälineiksi soveltuvat esineet	x	x	x
nyrkkirauta			x
stiiletti			x
ritsa			x
laserosoitin		x	x
sädetikut		x	
ilotulitteet			x
ampuma-aseet			x
aseen osat			x
patruunat			x
kaasusumuttimet			x

- Aina kun oppilaalta otetaan esine tai aine haltuun, niin tee ilmoitus huoltajille.
- Täytä Wilma-lomake. On tärkeää, että kirjaat, kuka otti esineen haltuun, milloin ja keneltä.
- Huoltajalla on kolme kuukautta aikaa hakea hänelle luovutettava esine tai aine.
- Huoltajien kirjallisella suostumuksella esine tai aine voidaan todisteellisesti hävittää.
- Oppilaalle luovutettavat tuotteet palautetaan oppitunnin jälkeen tai viimeistään koulupäivän jälkeen.
- Poliisille menevät tuotteet luovutetaan viipymättä.
- Joidenkin tavaroiden kohdalla yllä on rasti useammassa ruudussa. Mikäli välinettä on käytetty uhkailuun, töhrimiseen tai muuhun vastaavaan, väline luovutetaan poliisille. Muutoin se luovutetaan huoltajalle tai mikäli laki sallii, niin oppilaalle. Tällaisia esineitä voisivat olla erilaiset mailat, spray-maalit, tussit, sakset, työkalut ja niin edelleen.
- Huoltajalle voidaan luovuttaa myös teräaseet tai muovikuula-aseet ynnä muut jos
 - kyseessä on pelkkä hallussapito,
 - välineellä ei uhattu, eikä vahingoitettu toista henkilöä tai omaisuutta,
 - henkilö ei ole käyttäytynyt tilanteessa aggressiivisesti,
 - hänellä ei ole aikaisempaa väkivaltataustaa,
 - ja poliisin konsultaation jälkeen on saatu lupa luovuttaa esine huoltajalle
- Poliisi noutaa esineet koululta ja vie hävitettäväksi. Noutamisen voi sopia soittamalla hätäkeskukseen 112. Kiireettömät konsultaatiot oman maakunnan eet-ryhmään.
- Mikäli oppilaalla on ikää yli 15 vuotta, poliisi voi harkitessaan kirjoittaa hänelle rangaistusvaatimuksen (sakon).